Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Informatieblad

De rol van de gemeente bij de Kleinschalige Voorziening JustitëleJeugdKVJJ

Versie 2026

Het terugdringen van recidive en beschermen van de maatschappij zijn belangrijke doelen van strafrechtelijke vrijheidsbeneming van jongeren en jongvolwassenen. Om jongeren te kunnen bieden wat zij nodig hebben, is er in het justitiële jeugdlandschap maatwerk door gerichte screening, en differentiatie in beveiligingsniveau en zorgintensiteit. Op basis van risicotaxatie-instrumenten wordt bepaald of een jongere in plaats van in een justitiële jeugdinrichting (JJI) in een lager beveiligde Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd (KVJJ) kan worden geplaatst. Continuïteit van zorg is in de KVJJ een belangrijk uitgangspunt. Dit betekent dat ingezette hulp en andere positieve elementen in het leven van jongeren zoveel mogelijk doorlopen tijdens en na een periode van vrijheidsbeneming.

In dit informatieblad staat wat de rol en de verantwoordelijkheden van gemeenten zijn ten aanzien van de KVJJ. Ook de rollen van andere betrokken partners komen aan de orde. Daarnaast zijn de verantwoordelijkheden voor de financiering, de regie, de jeugdhulp en het onderwijs, de communicatie en de openbare orde en veiligheid in dit document beschreven.

Wat is een Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd (KVJJ)?

Een Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd (KVJJ) is een voorziening waar jongeren dichtbij hun eigen leefomgeving verblijven. Een KVJJ heeft een lager fysiek beveiligingsniveau dan de Justitiële Jeugdinrichting (JJI) Naast beperkte fysieke beveiliging werkt de KVJJ met relationele beveiliging. De inzet is dat bestaande zorg en dagbesteding buiten de KVJJ zoveel als mogelijk worden gecontinueerd. Of dat er zorg en dagbesteding tijdens het verblijf worden opgestart, zodat een jongere daar na het verblijf mee verder kan. Positieve elementen in het netwerk van de jongeren, zoals een goed contact met de ouders of het netwerk, kunnen behouden blijven. En eerder ingezette zorg, hulp, onderwijs en/of werk kunnen doorlopen of worden ontwikkeld. De KVJJ biedt jongeren beveiliging, toezicht en begeleiding op maat binnen een positief leer- en verblijfsklimaat. De KVJJ biedt zelf geen jeugdhulp. Deze vindt (ambulant) plaats buiten de KVJJ. De KVJJ is een nieuwe modaliteit binnen het herziene justitiële jeugdlandschap en is gericht op het vergroten van de kans op maatschappelijke participatie.

In totaal zijn er vijf KVJJ's in Nederland. Deze zijn gevestigd in Amsterdam, Den Haag, Groningen, Krimpen aan den IJssel en Venlo. Alle KVJJ's zijn bedoeld voor jongeren met een vrijheidsbenemende strafrechtelijke titel onder het jeugdstrafrecht. Per KVJJ zijn er acht plaatsen.

Wettelijke basis KVJJ

In de KVJJ kunnen zowel jongeren in voorlopige hechtenis als jongeren met een vrijheidsbenemende straf of maatregel worden geplaatst. Het gaat om jongeren die vanuit vrijheid instromen in de KVJJ, maar ook om jongeren die vanuit een JJI doorstromen naar de KVJJ. Voor de juridische verankering van de KVJJ - als onderdeel van het aanbod van DJI - is een aantal wetstrajecten gestart. Zo zijn aanpassingen van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (Bjj) nodig om de rechtspositie van jongeren in een KVJJ en de verantwoordelijkheidsverdeling bij verblijf in een KVJJ te regelen. Daarnaast moet ook de financiering en de grondslag voor plaatsing in de KVJJ geregeld worden. Tot die tijd worden jongeren in de KVJJ geplaatst op basis van art 77a t/m 77hh van het Wetboek van Strafrecht, in combinatie met art. 48, derde lid, van de Beginselenwet Justitiële Jeugdinrichtingen. Dit betekent dat een (directeur van een) JJI, namens de bewindspersoon verantwoordelijk is voor de strafrechtelijke vrijheidsbeneming van deze jongeren in de KVJJ.

Rollen bij de KVJJ

De KVJJ is een modaliteit van strafrechtelijke vrijheidsbeneming voor jongeren. Deze wordt uitgevoerd door particuliere jeugdhulpaanbieders, onder de verantwoordelijkheid van de bewindspersoon en in opdracht van DJI. Het uitgangspunt van de KVJJ is dat deze stevig is verankerd in het lokale justitiële en sociale domein. Lokale partners spelen dan ook een onmisbare rol bij de toeleiding naar en de uitvoering van de KVJJ. Hieronder worden de rollen van een aantal betrokken partijen kort toegelicht.

Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)

DJI is de opdrachtgever van de KVJJ's en verstrekt hiervoor subsidie aan een jeugdhulpaanbieder. DJI stelt de kaders op waarbinnen de jeugdhulpaanbieder de opdracht uitvoert. KVJJ-capaciteit is capaciteit van DJI. De Divisie Individuele Zaken (DIZ) van DJI is namens de bewindspersoon verantwoordelijk en beslissingsbevoegd voor het plaatsen van jongeren met een strafrechtelijke titel in de KVJJ.

Jeugdhulpaanbieder

Een jeugdhulpaanbieder geeft uitvoering aan de KVJJ. Deze is verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg voor en de begeleiding van de geplaatste jongeren. De jeugdhulpaanbieder is ook verantwoordelijk voor de afstemming met de lokale ketenpartners over de lokale werkprocessen voor de KVJJ, zoals plaatsing, informatie-uitwisseling en communicatie met de wijk. De kaders hiervoor stelt DJI samen met de KVJJ en de ketenpartners op.

Gemeente

Als verantwoordelijke voor de veiligheid binnen een gemeente, speelt de gemeente een essentiële rol in de KVJJ. Het gaat daarbij om verschillende onderdelen van de werkwijze binnen de KVJJ. Zoals in het proces van de implementatie en in de uitvoering. En zowel op procesmatig niveau als bij individuele casuïstiek.

Raad voor de Kinderbescherming/3RO

De RvdK/3RO spreekt de jongere als deze in voorlopige hechtenis zit en stelt een advies op. De RvdK/3RO adviseert het OM, de rechterlijke macht en DIZ over de geschiktheid van een jongere voor plaatsing in de KVJJ aan de hand van de landelijk vastgestelde criteria. Voor minderjarigen voert de RvdK de casusregie op het traject en zit het trajectberaad voor. De RvdK/3RO geven ook strafadvies aan de rechtbank.

Openbaar Ministerie en rechterlijke macht

De officier van justitie en de rechter kunnen op basis van het advies van de RvdK/3RO de plaatsing in een KVJJ vorderen. De rechter-commissaris kan dit advies

opnemen in het besluit tot voorlopige hechtenis. DIZ weegt dit advies mee in het besluit tot plaatsing. Het OM geeft voorafgaand aan elke plaatsing in de KVJJ een akkoord. Wanneer een jongere vanuit een KVJJ wordt overgeplaatst naar een JJI, informeert de KVJJ of de (jeugd)reclassering het OM hierover.

Jeugdreclassering/3RO

De (jeugd)reclassering houdt toezicht op en biedt begeleiding aan jongeren tijdens het verblijf in de KVJJ. Bij de start van het KVJJ-traject stelt de (jeugd) reclasseerder, samen met de jongere en de KVJJ, een plan op. Tijdens het verblijf in de KVJJ wordt uitvoering gegeven aan dat plan. De (jeugd)reclassering maakt afspraken over de vrijheden van de jongere, controleert of deze de afspraken nakomt en helpt indien nodig bij het vinden van een dagbesteding. Daarmee is de (jeugd)reclassering naast opsteller, ook uitvoerder van het plan. In het kader van de Jeugdwet kan de jeugdreclassering (jeugd)hulp inzetten als dat nodig is.

Financiering KVJJ

Kosten dagelijkse uitvoering KVJJ

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) financiert de strafrechtelijke KVJJ via een subsidierelatie voor 8 bedden per KVJJ. Deze financiering is voor:

- Personeelskosten;
- Overig pupilgebonden functies;
- Overhead;
- Verzorgingskosten;
- Zorg voor gebouwen en terreinen;
- Organisatiekosten.

Jongeren ontvangen geen zakgeld van de KVJJ. Deze kosten zijn bij voorlopig gehechte jongeren voor rekening van hun ouders (indien van toepassing). Gaat het om jongeren die in het kader van hun jeugddetentie of aan het einde van hun PIJ-maatregel vanuit de JJInaar een KVJJ gaan, dan wordt het zakgeld, indien van toepassing, door de JJIvan herkomst betaald.

Financiering jeugdhulp

De KVJJ biedt zelf geen behandeling of andere vormen van jeugdhulp. Jeugdhulp vindt (ambulant) plaats buiten de KVJJ. De gemeente is in het kader van de Jeugdwet verantwoordelijk voor de inzet van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. De lokaal gecontinueerde of opgestarte jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering tijdens het verblijf in de KVJJ worden gefinancierd door de gemeente die volgens het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet verantwoordelijk is. Wanneer de volwassenreclassering toezicht houdt en/of adviseert, dan financiert het ministerie van Justitie en Veiligheid dit. Jeugdhulp kan worden ingezet door de jeugdreclassering, of worden opgenomen in de strafrechtelijke beslissing. De gemeente zet de jeugdhulp in die de gecertificeerde instelling of de JJIvan herkomst nodig vindt. Hierbij wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij het ingekochte aanbod van de gemeente, tegen het daarbij afgesproken tarief. Uit de monitoring van de proeftuinen is gebleken dat de gemiddelde verblijfsduur in de KVJJ voor jongeren in voorlopig hechtenis kort is. Door jeugdhulp in de KVJJ op te starten, wordt er al gestart met jeugdhulp die anders pas na schorsing of na strafoplegging kan starten.

Op het moment dat een jongere vanuit de JJI naar een KVJJ uitstroomt – het gaat hier om resocialiserende jongeren met een PIJ-maatregel of jeugddetentie - is er een andere situatie. De financiering van de in de JJI geleverde zorg loopt door vanuit de JJI. Tijdens het verblijf in de KVJJ wordt mogelijk ook nieuwe jeugdhulp opgestart die doorloopt na verblijf in de KVJJ. Die jeugdhulp valt onder de reguliere financiering van jeugdhulp uit de Jeugdwet.

Financiering onderwijs en dagbesteding

Een criterium voor aanmelding bij de KVJJ is dat er sprake is van dagbesteding of dat dit op zeer korte termijn kan worden opgestart. De dagbesteding kan bestaan uit onderwijs, arbeid, vrijwilligerswerk, of bijvoorbeeld een arbeidstoeleidingstraject. Scholen ontvangen voor jongeren in een KVJJ basisbekostiging vanuit het Rijk volgens de geldende bekostigingssystematiek. Het

samenwerkingsverband waar een jongere onder valt, bepaalt of deze extra ondersteuning moet (blijven) krijgen. Jongeren volgen in principe onderwijs in de gemeente waar ze na de KVJJ gaan wonen. Studenten die een mbo(bol)-opleiding, of een opleiding in het hoger onderwijs volgen, kunnen studiefinanciering krijgen, als zij aan de voorwaarden voor studiefinanciering voldoen. Dit omvat voor mbo-studenten een (thuiswonende) basisbeurs, een eventuele reisvoorziening, een eventuele aanvullende beurs en de mogelijkheid om geld te lenen. Voor ho-studenten betreft dit een (thuiswonende) basisbeurs, een reisvoorziening, een eventuele aanvullende beurs en de mogelijkheid om geld te lenen. Sommige jongeren in de KVJJ kunnen een alternatieve invulling van de dagbesteding hebben, zoals een dagbehandeling of een arbeidstoeleidingstraject dat wordt gefinancierd door de gemeente. In het laatste geval loopt de financiering en de dagbesteding door. Continuïteit van zorg en maatwerk is hierbij het uitgangspunt.

Kosten voor vrijetijdsbesteding zoals een sportclub en/of vervoerskosten om naar de dagbesteding en het onderwijs te reizen, blijven voor rekening van de ouders bij jongeren in voorlopig hechtenis. Ouders die financieel niet in staat zijn om deze kosten te betalen, kunnen een bijdrage aanvragen via bestaande regelingen zoals bijzondere bijstand en/of leerlingenvervoer. Voor jongeren die met jeugddetentie of een PIJ-maatregel uit een JJI doorstromen naar een KVJJ worden deze kosten vanuit de JJI gefinancierd.

Sociale zekerheid

Uitgangspunt bij plaatsing in de KVJJ is de continuïteit van zorg en aansluiting bij het lokale veld. Maar veel regelingen worden stopgezet wanneer een jongere in vrijheidsbeneming wordt geplaatst. Dit geldt onder andere voor kinderbijslag, tegemoetkoming ziektekostenverzekering, uitkering en/of eventuele toeslagen. Het streven is dat zo min mogelijk financiële tegemoetkomingen worden stopgezet tijdens een verblijf in de KVJJ. De wijzigingen die hiervoor nodig zijn in de wet- en regelgeving worden voorbereid.

Informatievoorziening aan de gemeente

Wanneer DIZ besluit een jongere in de KVJJ te plaatsen, wordt de gemeente daarover geïnformeerd. Via het systeem “Injus” meldt de Justitiële Informatiedienst (Justid) de begin- en einddatum van de vrijheidsbeneming, inclusief de verblijfslocatie van DJI. Justid meldt bij de gemeente waar de jongere als laatste stond ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) voorafgaand aan de vrijheidsbeneming. Via BIJ (Bestuurlijke Informatie Justitiabelen) krijgt de burgemeester van de betreffende gemeente informatie over de aanstaande terugkeer of het verlof van een jongere met een verlengbare maatregel tot plaatsing in een justitiële jeugdinrichting (PIJ). Een BIJ-melding wordt verstrekt bij Eendaags Onbegeleid Verlof (EBV), Meerdaags Onbegeleid Verlof (MOV), Scholings- en Trainingsprogramma (STP), Combinatieverlof (kan bestaan uit Eendaags Begeleid Verlof/EOV/MOV) en Beëindiging PIJ-maatregel.

Idealiter wordt de verantwoordelijke gemeente al in een vroeg stadium geïnformeerd door de casusregisseur van de RvdK, de JJI of de (jeugd)reclassering over de (potentiële) plaatsing van een jongere in een KVJJ. De gemeente kan dan eventuele informatie uitwisselen over lopende hulptrajecten vanuit de gemeente. De gemeente sluit, op uitnodiging van de RvdK, aan bij het ketenoverleg/trajectberaad dat in de KVJJ wordt georganiseerd. De samenstelling van dit ketenoverleg kan lokaal verschillen. In dit overleg komen de jongere, de ouders/verzorgers, de KVJJ en de direct betrokken ketenpartners samen om, indien mogelijk, een schorsings- of uitstroomplan op te stellen. De contactpersoon vanuit de gemeente kan kennis over de jongere delen, waaronder informatie vanuit de groeps- of persoonsgerichte aanpak.

Colofon

Dit informatieblad is een publicatie van:
Dienst Justitiële Inrichtingen
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Aan dit informatieblad kunnen geen rechten worden ontleend. DJI aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten in dit informatieblad.

© Dienst Justitiële Inrichtingen